

2015/2. számú

TÁJÉKOZTATÓ

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI KIFIZETŐHELYEK RÉSZÉRE

a csecsemőgondozási díj és a gyermekgondozás díj napi alapjának megállapítását érintő 2015. július 1-jétől hatályos jogszabályokról és azok gyakorlati alkalmazásáról.

Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi LXXVII. törvény rendelkezései 2015. július 1-jétől módosították a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (továbbiakban: Ebtv.) egyes szakaszait.

JELEN TÁJÉKOZTATÓBAN A CSECSEMŐGONDOZÁSI DÍJ ÉS A GYERMEKGONDOZÁS DÍJ NAPI ALAPJÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSÁT ÉRINTŐ 2015. JÚLIUS 1-JÉTŐL HATÁLYOS JOGSZABÁLYOKAT ÉS AZOK GYAKORLATI ALKALMAZÁSÁT ISMERTETJÜK.

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásainak és a baleseti táppénznek a megállapításával kapcsolatos eljárást is érintő új szabályokról és azok gyakorlati alkalmazásáról a későbbiekben adunk tájékoztatást.

I.

A csecsemőgondozási díj napi alapjának megállapításával kapcsolatos módosítások:

A 2015. június 30-át követően csecsemőgondozási díjra jogosultak esetében az ellátás naptári napi alapját az alábbiak szerint kell megállapítani:

- folyamatos biztosítási jogviszony esetén a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban (irányadó időszak), az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső 180 naptári napra bevallott jövedelem alapján kell megállapítani,
- amennyiben az irányadó időszakban a jogosult nem rendelkezik 180 naptári napi bevallott jövedelemmel, de rendelkezik 180 nap – Tbj.5.§ szerinti – folyamatos biztosításban töltött idővel, akkor a 120 naptári napi bevallott jövedelem alapján kerül sor az ellátás napi alapjának megállapítására.
- Ha a jogosult nem rendelkezik a fentiek szerinti 180, illetve 120 napi jövedelemmel és nincs a jogosultságot megelőzően 180 nap – Tbj.5.§ szerinti – folyamatos biztosításban töltött ideje sem, akkor az ellátás napi alapját az

ellátásra való jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része alapján kell megállapítani. Amennyiben a jogosult tényleges, illetve szerződés szerinti napi jövedelme a minimálbér kétszeresének harmincad részét nem éri el, akkor az ellátás napi alapja az irányadó időszakban bevallott tényleges jövedelem, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelem figyelembevételével kerül megállapításra.

Fontos:

Nincs változás abban, hogy az ellátás napi alapját csak a jogosultság kezdő napján fennálló biztosítási jogviszonyban elért jövedelem alapján lehet megállapítani.

Nincs változás abban sem, hogy amennyiben a jogosultnak az irányadó időszakban nincs 30 nap tényleges bevallott jövedelme, akkor az ellátás naptári napi alapját a szerződés szerinti jövedelem figyelembevételével kell megállapítani.

- **ÚJ kedvezmény szabály:** ha a gyermek gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozási segély igénybevétele alatt, vagy annak megszűnését követő egy éven belül születik, és az újabb gyermek születését megelőzően utolsóként született gyermek jogán megállapított csecsemőgondozási díj naptári napi alapja magasabb összegű, mint a fentiek alapján számított csecsemőgondozási díj naptári napi alapja, akkor a magasabb naptári napi alap alapján kell az ellátást megállapítani.

A kedvezmény szabály csak akkor alkalmazható, ha az utolsó gyermek születését közvetlenül megelőzően született gyermekre megállapított csecsemőgondozási díj (terhességi-gyermekágyi segély) alapja kizárólag a jogosultság kezdő napján fennálló foglalkoztatónál elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra. (Ebtv. 42. §(4a) és (4b) bek.)

A kedvezmény szabályt azon biztosítottak esetében kell alkalmazni, akik **2015. június 30-át követően válnak jogosulttá csecsemőgondozási díjra.**

Példák az új kedvezmény szabályra:

1./

Az igénylő 2010.03.01-től munkaviszonyban állóként jelenleg is biztosított. Munkaviszonyában heti 40 órás (napi 8 órás) munkaidőben dolgozott. Munkabére havi 400.000.-Ft. Az igénylő terhességi-gyermekágyi segélyben részesült a 2014.01.02-án született gyermeke jogán. A terhességi-gyermekágyi segély naptári nap alapja 12.200.-Ft. 2014. 06.19-től gyermekgondozási díjban részesül. 2015.01.02-től a gyed mellett napi 4 órás munkaidőben visszament a munkahelyére dolgozni. Munkabére havi 200.000.-Ft. A gyermekgondozási díj folyósításának ideje alatt, 2015.08.01-jén megszületik a második gyermeke. 2015.08.01-től csecsemőgondozási díjat igényel.

Az irányadó időszak 2014.01.01-től 2015.05.31-ig, a számítási időszak 2015.02.01-től 2015.05.31-ig tart.

Számítási Időszak	Kieső napok száma	Tárgyhavi számítási időszakhoz figyelembe vehető jövedelemmel ellátott napok száma	NAV-hoz bevallott havi jövedelem adat	Figyelembe vehető jövedelem
2015.02.01 – 2015.02.28	0	28	200 000 Ft	200 000 Ft
2015.03.01 – 2015.03.31	0	31	200 000 Ft	200 000 Ft
2015.04.01 – 2015.04.30	0	30	200 000 Ft	200 000 Ft
2015.05.01- 2015.05.31	0	31	200 000 Ft	200 000 Ft
		120	800.000 Ft	800.000 Ft

A csecsemőgondozási díj naptári napi alapja $800.000 \text{ Ft}/120 = 6.666,66 \text{ Ft}$ (100%)
A kismama részére az első gyermeke jogán megállapított terhességi-gyermekágyi segély napi alapja kedvezőbb, mint a második gyermek jogán megállapított csecsemőgondozási díj nap alapja, ezért a második gyermek jogán megállapított csecsemőgondozási díjat a kedvezőbb, azaz a napi 12.200 Ft alapulvételével kell megállapítani, így **a csecsemőgondozási díj nap összege $12.200 \times 70\% = 8.540 \text{ Ft}$.**

2./

Az igénylő 2010.03.01-től munkaviszonyban állóként jelenleg is biztosított. Munkaviszonyában heti 40 órás (napi 8 órás) munkaidőben dolgozott. Munkabére havi 400.000.-Ft. Az igénylő terhességi-gyermekágyi segélyben részesült a 2014.01.01-jén született gyermeke jogán a gyermek születése napjától. A terhességi-gyermekágyi segély naptári nap alapja 12.200.-Ft. 2014. 06.18-tól gyermekgondozási díjban részesül. A gyermekgondozási díj folyósításának ideje alatt, 2015.08.15-én megszületik a második gyermeke, aki után 2015.08.01-től csecsemőgondozási díjat igényel.

Az irányadó időszak 2014.01.01-től 2015.05.31-ig tart. Mivel a jogosultnak nincs az irányadó időszakban tényleges jövedelme, ezért a második gyermek jogán megállapított csecsemőgondozási díj naptári napi alapját az ellátásra való jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része alapján kell(ene) megállapítani. Mivel azonban az új kedvezmény szabály értelmében a biztosított második gyermeke az első gyermek jogán folyósított gyermekgondozási díj igénybe vétele alatt született, és az újabb gyermek születését megelőzően utolsóként született gyermek jogán megállapított terhességi-gyermekágyi segély naptári napi alapja magasabb összegű, mint a minimálbér

kétszeresének harmincad része, ezért részére a magasabb összeg alapulvételével kerül sor az ellátás naptári napi összegének megállapítására (12.200 x70%=8.540 Ft).

A fenti két példában azért lehet a kedvezmény szabályt alkalmazni, mert a jogosult megfelel annak feltételnek, hogy az előző gyermek jogán megállapított terhességi-gyermekágyi segély alapja kizárólag a jogosultság kezdő napján fennálló foglalkoztatónál elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra.

II.

A gyermekgondozási díj napi alapjának megállapításával kapcsolatos változások (Ebtv. 42/D. §):

Alapvetően módosult a gyermekgondozási díj napi alapjának megállapítása. Ennek megfelelően a **gyermekgondozási díj napi alapját** 2015. július 1-jétől a következők szerint kell megállapítani:

- folyamatos biztosítási jogviszony esetén a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban (**irányadó időszak**), az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső **180 naptári napra bevallott jövedelem alapján** kell megállapítani,
- amennyiben az irányadó időszakban a jogosult nem rendelkezik 180 naptári napi bevallott jövedelemmel, de rendelkezik 180 nap – Tbj.5.§ szerinti – folyamatos biztosításban töltött idővel, akkor 120 naptári napi bevallott jövedelem alapján kell megállapítani az ellátás napi alapját.
- Ha a biztosított az irányadó időszakban nem rendelkezik 120 naptári napi jövedelemmel, de az ellátásra való jogosultság első napját megelőzően van legalább 180 napnyi - Tbj.5.§ szerinti - folyamatos biztosítási jogviszonya, akkor a gyermekgondozás díj naptári napi alapját a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelme alapján kell megállapítani.

Fontos: Nincs változás abban, hogy amennyiben a jogosultnak az irányadó időszakban nincs 30 naptári napi tényleges jövedelme, akkor az ellátás naptári napi alapját a szerződés szerinti jövedelem figyelembevételével kell megállapítani.

- Ha a jogosult nem rendelkezik a fentiek szerinti 180, illetve 120 napi jövedelemmel és **nincs a jogosultságot megelőzően 180 nap – Tbj.5.§ szerinti – folyamatos biztosításban töltött ideje sem, akkor az ellátás napi alapját az ellátásra való jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része alapján kell megállapítani.** Amennyiben a jogosult tényleges, illetve szerződés szerinti jövedelme ezt az összeget nem éri el, akkor az ellátás az

irányadó időszakban bevallott tényleges jövedelem, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelem figyelembevételével kerül megállapításra.

- **ÚJ kedvezmény szabály:** ha a gyermek gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozási segély igénybevétele alatt, vagy annak megszűnését követő egy éven belül születik, és az újabb gyermek születését megelőzően utolsóként született gyermek jogán megállapított csecsemőgondozási díj naptári napi alapja magasabb összegű, mint az Ebtv. 42/D.§ (2)-(3) bekezdés alapján számított gyermekgondozási díj naptári napi alapja, akkor a magasabb naptári napi alap alapján kell az ellátást megállapítani.

A kedvezmény szabály csak akkor alkalmazható, ha az utolsó gyermek születését közvetlenül megelőzően született gyermekre megállapított csecsemőgondozási díj (terhességi-gyermekágyi segély) alapja kizárólag a jogosultság kezdő napján fennálló foglalkoztatónál elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra.

Az új szabályokat azon biztosítottak esetében kell alkalmazni, akik **2015. június 30-át követően válnak jogosulttá gyermekgondozási díjra.**

Példák az új kedvezmény szabályra:

1./

Az igénylő 2010.03.01-től munkaviszonyban állóként jelenleg is biztosított. Munkaviszonyában heti 40 órás (napi 8 órás) munkaidőben dolgozott. Munkabére havi 400.000.-Ft. Az igénylő terhességi-gyermekágyi segélyben részesült a 2014.01.02-án született gyermeke jogán. A terhességi-gyermekágyi segély naptári nap alapja 12.200.-Ft. 2014. 06.19-től gyermekgondozási díjban részesül. 2015.01.02-től a gyed mellett napi 4 órás munkaidőben visszament a munkahelyére dolgozni. Munkabére havi 200.000.-Ft. A gyermekgondozási díj folyósításának ideje alatt, 2015.08.01-jén megszületik a második gyermeke. 2015.08.01-től csecsemőgondozási díjat, majd 2016.01.16-tól gyermekgondozási díjat igényel.

Az irányadó időszak 2015.01.01-től 2015.10.31-ig, a számítási időszak 2015.02.02-től 2015.10.31-ig tart.

Számítási Időszak	Kieső napok száma	Tárgyhavi számítási időszakhoz figyelembe vehető jövedelemmel ellátott napok száma	NAV-hoz bevallott havi jövedelem adat	Figyelembe vehető jövedelem
2015.02.02 – 2015.02.28	0	27	200 000 Ft	192 857 Ft
2015.03.01 – 2015.03.31	0	31	200 000 Ft	200 000 Ft
2015.04.01 – 2015.04.30	0	30	200 000 Ft	200 000 Ft
2015.05.01 - 2015.05.31	0	31	200 000 Ft	200 000 Ft
2015.06.01 – 2015.06.30	0	30	200 000 Ft	200 000 Ft
2015.07.01 – 2015.07.31	0	31	200 000 Ft	200 000 Ft
		180	1.200.000 Ft	1.192.857 Ft

A gyermekgondozási díj naptári napi alapja $1.192.857 \text{ Ft}/180 = 6626,98 \text{ Ft}$ (100%)

A kismama részére az első gyermeke jogán megállapított terhességi-gyermekágyi segély napi alapja kedvezőbb, mint a második gyermek jogán megállapított gyermekgondozási díj napi alapja, ezért a második gyermek jogán megállapított gyermekgondozási díjat a kedvezőbb, azaz a korábbi terhességi-gyermekágyi segély (napi 12.200 Ft) alapulvételével kell megállapítani, így **a gyermekgondozási díj nap összege $12.200 \times 70\% = 8.540 \text{ Ft}$, de a havonta folyósított gyermekgondozási díj nem lehet több mint a 2016.01.01-től érvényes maximum összeg.**

Azért lehet a kedvezmény szabályt alkalmazni, mert a kismama megfelel annak feltételnek, hogy az előző gyermek jogán megállapított terhességi-gyermekágyi segélyének alapja kizárólag a jelenleg fennálló foglalkoztatónál elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra.

2./

Az igénylő 2010.03.01-től munkaviszonyban állóként jelenleg is biztosított. Az igénylő terhességi-gyermekágyi segélyben részesült a 2012.01.01-jén született gyermeke jogán. A terhességi-gyermekágyi segély naptári nap alapja 8.500.-Ft. 2012.06.01.-től 2015.01.01-ig gyermekgondozási díjban, majd gyermekgondozási segélyben részesült. A gyermekgondozási segély lejártát követően ismét dolgozik. Munkabére havi 200.000.-Ft. 2015.01.03-tól 2015.03.31-ig baleseti táppénzben részesül. 2015.08.01-jén megszületik a második gyermeke. 2015.08.01-től csecsemőgondozási díjat, majd 2016.01.16-tól gyermekgondozási díjat igényel.

Az irányadó időszak 2015.01.01-től 2015.10.31-ig, a számítási időszak 2015.04.03-tól 2015.10.31-ig tart.

Számítási Időszak	Kieső napok száma	Tárgyhavi számítási időszakhoz figyelembe vehető jövedelemmel ellátott napok száma	NAV-hoz bevallott havi jövedelem adat	Figyelembe vehető jövedelem
2015.04.03 – 2015.04.30	0	28	200 000 Ft	186 667 Ft
2015.05.01 - 2015.05.31	0	31	200 000 Ft	200 000 Ft
2015.06.01 – 2015.06.30	0	30	200 000 Ft	200 000 Ft
2015.07.01 – 2015.07.31	0	31	200 000 Ft	200 000 Ft
		120	800.000 Ft	786.667 Ft

A gyermekgondozási díj naptári napi alapja $786.667 \text{ Ft}/120 = 6.555,55 \text{ Ft}$ (100%)

Mivel az első gyermek jogán megállapított ellátás alapja kizárólag a jogosultság kezdő napján fennálló foglalkoztatónál elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra és a kismama részére az első gyermeke jogán megállapított terhességi-gyermekágyi segély napi alapja kedvezőbb, mint a második gyermek jogán megállapított gyermekgondozási díj napi alapja, ezért a második gyermek jogán megállapított gyermekgondozási díjat a kedvezőbb, azaz a napi 8.500 Ft alapulvételével kell megállapítani, így a gyermekgondozási díj nap összege $8.500 \times 70\% = 5.950 \text{ Ft}$, de a havonta folyósított gyermekgondozási díj nem lehet több mint a 2016.01.01-től érvényes maximum összeg.

Fontos: Ha az ellátásra jogosult részére a gyermekgondozási segély az általánostól eltérően a gyermek három éves koránál hosszabb ideig kerül folyósításra (pl.: tartósan beteg gyermek esetében a gyermek 10. életévének betöltésig), mind a csecsemőgondozási díj, mind a gyermekgondozási díj napi alapjának megállapításánál alkalmazni kell az új kedvezmény szabályt, ha az egyéb jogszabályi feltételek is fennállnak.

Példa a minimálbér kétszerese alapján megállapított gyermekgondozási díjra:

A kismama 2010. 01.01-től 2015.05.10-ig társas vállalkozóként volt biztosított. 2015.05.11-jén szült és a szülés napjától csecsemőgondozási díjban részesül 2015.10.25-ig (passzív jogon 2015.05.11-től). A csecsemőgondozási díj lejártát követő naptól, 2015.10.26-tól újabb biztosítási jogviszonyt létesít, ahol 2015.10.26-tól gyermekgondozási díjat igényel. A havi szerződés szerinti jövedelme 500.000 Ft. **Mivel a jogosult az irányadó időszakban az új munkáltatójánál nem rendelkezik jövedelemmel és nincs a jogosultságot megelőzően 180 napnyi – Tbj.5.§ szerinti –**

folyamatos biztosításban töltött ideje, ezért a gyermekgondozási díj napi alapját az ellátásra való jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad része alapján kell megállapítani, mivel a szerződés szerinti jövedelme több mint a minimálbér kétszeresének harmincad része.

Budapest, 2015. július

Országos Egészségbiztosítási Pénztár